

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Výukový materiál zpracován v rámci projektu EU peníze školám

Registrační číslo projektu: CZ.1.07/1.4.00/21.2242

Šablona III/2	č. materiálu: VY_32_INOVACE_74
---------------	--------------------------------

jméno autora	Mgr. Miluše Koubová
škola	ZŠ Bystřice
třída	8.
datum vytvoření	3. 11. 2011

Vzdělávací oblast	Jazyk a jazyková komunikace
Předmět	Český jazyk
Popis způsobu využití, metodické pokyny	Materiál seznamuje s obrozeneckými osobnostmi na Benešovsku. Žáci zároveň pracují s mapou, vyhledávají místa pobytu uváděných spisovatelů.
Klíčová slova	Národní obrození, F.J. Rubeš, P. Chocholoušek, K.I. Villani, K.V. Zap, J. Jeník z Bratřic
Druh učebního materiálu	Pracovní list

Zdroje: http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:ProkopChocholousek_ZlataPraha_18640715.PNG,
http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Frantisek_Jaromir_Rubes_1894.png,
http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Karel_Vladislav_Zap_1870_Maixner.jpg,
<http://www.ztracenci.cz/jan-jenik-z-bratric/>,
http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Karel_Drahotin_Villani.png,
Microsoft Klipart

OBROZENCI NA BENEŠOVSKU

Prokop Chocholoušek

(1819 – 1864)

- významný představitel národního obrození, novinář a spisovatel
- narodil se v Sedlci a prožil tam i své dětství, vrátil se sem i v dospělosti, když mu byla z politických důvodů zakázána Praha
- psal historické a humoristicko-satirické povídky, současníci ho označovali za českého Waltera Scotta, přátelil se s Janem Nerudou
- závěr života strávil u nadějkovského faráře Antonína Fikara
- pohřben je na hřbitově v Nadějkově
- na rodném spisovatelově domě byla odhalena v roce 1868 pamětní deska, v roce 1994 bylo v nadějkovské faře umístěno jeho malé muzeum

Dílo: Templáři v Čechách (román)

Vanda

Kocourkov

Hrad (povídka o životě ve Voticích za třicetileté války)

Pan Šimon z Vrchotic (próza, jejíž děj se odehrává v Sedlci a na vrchotické tvrzi v 17. století)

František Jaromír Rubeš (1814 – 1853)

- vlastenecký spisovatel, autor humoresek a veselých deklamovánek, zakladatel prvního humoristického časopisu Paleček, přítel žertu a pravdy
- po studiích filosofie a bohoslovectví působil jako vychovatel v rodině poštmistra Köhlera v Bystřici
- zapojil se do činnosti benešovských vlastenců, napsal zde báseň Zpomínky jinošické (byla otištěna v Květech v roce 1837)
- aktivně se účastnil revolučních událostí v roce 1848
- v novém působišti v Načeradci ukrýval pronásledovaného revolucionáře J. V. Friče
- pracoval jako městský právní úředník, založil Ochotnický a vzdělávací spolek
- premiéru Fidlovačky navštívil autor J. K. Tyl a také V. Hálek a K. Světlá
- díky Rubešovi navštívili Načeradec K. H. Mácha, V.K. Klicpera a K. J. Erben.
- zemřel ve Skutči

Dílo: Pan Amanuensis na venku, aneb Putování za novelou
 Deklamovánky a písně
 Já jsem Čech
 Veselé písně zarmouceného
 Pivo
 Lehce nabyl, lehce pozbyl
 Já jsem Čech a kdo je víc?

Karel Václav Zap **(1812- 1871)**

- historik, zeměpisec, archeolog, autor řady učebnic a atlasů
- narodil se v Praze v rodině vzdělaného obchodníka
- 1. tištěná práce dějiny a popis Postupic a Prahy
- v roce 1845 přijat do Společnosti nauk, založil časopis Poutník
- 1860 profesorem dějepisu a zeměpisu
- v roce 1870 se ze zdravotních důvodů stěhuje na venkovský vzduch do Benešova, vyučuje místní studenty
- za rok bohužel umírá; na domě, kde zemřel, mu vděční benešovští studenti odhalili pamětní desku
- celý život se snažil vytvořit fond poznatků pro budoucnost a probouzet národní uvědomění lidí

Jak rozumíš následujícím Zapovým slovům:

„ Láska k vlasteneckým památkám pochopitelná jest u národa našeho, kterému nezbylo nic než jeho znamenitá minulost. Tu nám nikdo vzítí nemůže, ona jest naším národním kapitálem, kterýž nám platně pomáhati musí při dobývání lepší budoucnosti.“

Jan Jeník z Bratřic

(1756- 1845)

- rodák z Mladé Vožice je považován za prvního sběratele českých lidových písní
- studoval v jezuitském semináři, později se věnoval filozofii a právům
- studia nedokončil a vstoupil do armády, bojoval ve Francii, Belgii i na Balkáně, několikrát byl raněn
- často jezdil do Chotýšan ke svému synovci J. Vratislavu z Mitrovic
- v roce 1845 zde byl také pochován

Dílo: celkem 24 svazků sběratelských rukopisů, zaznamenával lidové písně a verše v původní, neupravené podobě, významné jsou také jeho vojenské deníky

Písně starodávné lidu obecného českého, namnoze nezbedné a pohoršlivé

Pamětihodno

Karel Ignác Villani

(Karel Maria Drahotín Villani, svobodný pán de
Castello Pilonico)

(1818 – 1883)

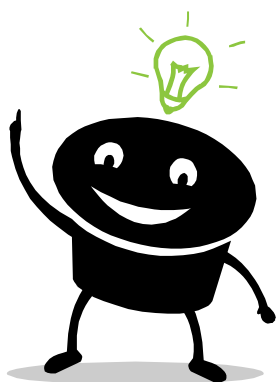
- spisovatel, první okresní starosta Benešova, poslanec českého sněmu a říšské rady, národní buditel
- příslušník italského šlechtického rodu
- aktivně se účastnil revoluce v roce 1848, skončil ve vězení
- jeho sídlo Střížkov bylo centrem vlasteneckého hnutí
- organizoval tábory lidu na Blaníku, sbírku na stavbu ND; vedl slavnostní banderium provázející základní kámen z Blaníku

Dílo:

básnické sbírky – Lyra a meč – nejznámější se stala
báseň Vystěhovalec,
která byla zhudebněna
pod názvem Zasvit' mi
ty slunko zlaté

- Spisy
 - Štědrý den
- veselohra

Vyhledej na mapě Benešovska místa, která jsou spojena s uvedenými osobnostmi. Je podle některé z nich pojmenovaná ulice nebo náměstí?